

Gramex käräjille tilittämättömistä tekijänoikeusmaksuista

4.2.2006 09:06 — Petri Sajari

Brittiläinen Rights Agency haastaa tekijänoikeusjärjestö Gramexin oikeuteen Suomessa maksamattomista tekijänoikeuskorvauksista. Haasteen mukaan Gramexin tilinpäätöksestä selviää, että järjestöllä on ulkomaisille artisteille ja tuottajille tilittämättömiä tekijänoikeuskorvauksia 15,8 miljoonaa euroa.

Haastehakemuksen mukaan Gramex on kerännyt Rights Agency edustamien ulkomaalaisten muusikoiden puolesta suomalaisilta musiikin käyttäjiltä tekijänoikeuslain mukaiset korvaukset, mutta on jättänyt ne tilittämättä oikeudenhaltijoille, kertoo lauantain Taloussanomat.

Musiikin käyttäjillä tarkoitetaan tahoja, jotka julkisesti esittävät äänitteeltä musiikkia.

- Olen useaan kertaan yrittänyt neuvotella asiasta Gramexin kanssa asian sopimiseksi. Nyt on pakko viedä asia oikeuteen, jotta edustamani artistit saavat Gramexilta heille kuuluvat korvaukset, sanoo Rights Agencyn johtaja Damian Pulle(kuvassa).

Rights Agency edustaa myös isoja nimiä

Rights Agency edustaa yli 600:aa muusikkoa. Heidän joukossaan on musiikkimaailman kuuluisimpia nimiä, kuten Paul McCartney, Elton John, Eric Clapton, George Michael, Celine Dion ja brittimusiikin kuuma bänditulokas Franz Ferdinand.

Haastehakemuksen mukaan Rights Agency perii Gramexilta neljän vuoden ajalta arviolta ainakin 120 000 euroa vuotta kohti tilittämättömiä korvauksia. Gramex tilittää asiakkaina oleville oikeudenhaltijoille korvaukset automaattisesti.

Gramexin tilinpäätöksestä selviää, että järjestöllä on ulkomaisille artisteille ja tuottajille tilittämättömiä tekijänoikeuskorvauksia 15,8 miljoonaa euroa.

Gramexin asiakassopimuksen mukaan artisti luovuttaa

yksinomaan Gramexin valvottavaksi Suomessa ja ulkomailla oikeutensa niihin korvauksiin, joihin heidän asiakkaansa on oikeutettu tallenteiden käyttämisestä julkiseen esittämiseen tai yleisölle tapahtuvaan lähettämiseen.

Pulle: Gramex ei suostu neuvottelemaan

Pulle ihmettelee, miten voi olla mahdollista, että Gramex ei suostu neuvottelemaan asiassa, vaikka se ilmoittaa olevansa musiikintekijöiden asialla.

Sopimuksessa oltiin hänen mukaansa jo lähellä ratkaisua, mutta Gramexin johto vetäytyi viime hetkellä vetoamalla huonosta englanninkielentaidosta johtuviin väärinkäsityksiin.

Gramexin hallinnointipalkkio keräämistään tekijänoikeuskorvauksista on 13 prosenttia.

Suomessa käytössä olevalla kollektiivisella esityskorvausten perinnällä pyritään siihen, että musiikin käyttäjien on mahdollisimman helppo hakea esityslupa ja artisti saa vaivatta hänelle kuuluvan korvauksen.

OPM:llä ei toimivaltaa

Pulle on ollut yhteydessä opetusministeriöön. Ministeriö on myöntänyt Gramexille sopimus- ja pakkolisenssijärjestelmän mukaisen toimiluvan, jonka perusteella Gramex kerää korvauksia myös niiden artistien puolesta, jotka eivät ole Gramexin asiakkaita.

Käytännössä Gramexilla on Suomessa monopoli kerätä musiikin käyttämisestä maksettavia korvauksia.

- Ministeriössä on suhtauduttu sympaattisesti näkemykseemme, mutta he ovat ilmoittaneet olevansa vailla toimivaltaa tässä asiassa.

Opetusministeriössä asiasta vastaa viestintäkulttuuriyksikön johtaja Jukka Liedes. Hän istuu Gramexiin kuuluvan Esittävän säveltaiteen edistämiskeskuksen (Esek) johtokunnassa.

Gramexin ulkomaisille artisteille ja tuottajille tilittämättä jättämät miljoonat siirretään Esekiin.

Laki ei edellytä sopimusta

Kansainvälisten sopimusten ja Suomen tekijänoikeuslain mukaan ulkomaalaiset artistit ovat oikeutettuja saamaan heille kuuluvan korvauksen Suomessa tapahtuvasta julkisesta esittämisestä.

Lain mukaan ulkomaalaisilta artisteilta ei edellytetä

asiakassopimuksen tekemistä Gramexin kanssa korvauksien saamiseksi.

Rights Agencyllä on sopimus Gramexin hollantilaisen sisarjärjestön Senan kanssa. Gramexilla puolestaan on Senan kanssa vastavuoroisuussopimus, jonka perusteella se tilittää Suomessa perittyjä korvauksia Hollantiin Senan kautta.

Gramex ei ole suostunut maksamaan Rights Agencyn edustamille artistien heille kuuluvia korvauksia myöskään Senalle.

- Senassa ollaan ihmeissään, että Gramex ei tässäkään tapauksessa suostu tilittämään edustamieni artistien korvauksia heidän kauttaan meille, Damian Pulle sanoo.

Sena kerää Rights Agencyn edustamien artistien puolesta korvaukset EU:n jäsenmaissa Irlannissa ja Italiassa.

<http://www.digitoday.fi/viihde/2006/02/04/gramex-karajille-tilittamattomista-tekijanoikeusmaksuista/20064364/66>